

Tržaška ulica 19, 1535 Ljubljana

T: 01 478 80 00
F: 01 478 81 39
E: gp.mzi@gov.si
www.mzi.gov.si

Številka: 007-624/2021/16
Ljubljana, 27. 2. 2023

**PREDLOG
(EVA 2021-2430-0098)**

**ZAKON O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA O ZAGOTAVLJANJU NAVIGACIJSKIH
SLUŽB ZRAČNEGA PROMETA**

I. UVOD

1. OCENA STANJA IN RAZLOGI ZA SPREJEM PREDLOGA ZAKONA

Zagotavljanje navigacijskih služb zračnega prometa je obveznost države pogodbenice Konvencije o mednarodnem civilnem letalstvu (Uradni list FLRJ – Mednarodne pogodbe, št. 3/54, Uradni list RS, št. 24/92 – akt o notifikaciji nasledstva in Uradni list RS – Mednarodne pogodbe, št. 3/00; v nadaljnjem besedilu: Čikaška konvencija). Čikaška konvencija v 28. členu določa obseg obveznosti, ki ji mora država izpolniti. Organizacija in izvajanje navigacijskih služb zračnega prometa je prepuščena državi pogodbenici ob spoštovanju mednarodnih standardov in priporočenih praks ICAO. Organizacijsko obliko izvajalca storitev in druge temeljne ureditve je Republika Slovenija določila z Zakonom o zagotavljanju navigacijskih služb zračnega prometa (Uradni list RS, št. 30/06 – uradno prečiščeno besedilo, 109/09, 62/10 – ZLet-C in 18/11 – ZUKN-A; v nadaljnjem besedilu: ZZNSZP). Izvajanje navigacijskih služb zračnega prometa je urejeno tudi s pravom Evropske unije (EU).

Za učinkovito in sodobno slovensko civilno letalstvo se sprejema nov Zakon o letalstvu, ki bo civilno letalstvo prilagodil novim konceptom zagotavljanja letalske varnosti, tehnologiji, sistemom in postopkom v civilnem letalstvu, ter omogočil hitro sledenje razvoju mednarodnega in evropskega pravnega okvira, saj je trenutno veljaven Zakon o letalstvu (Uradni list RS, št. 81/10 – uradno prečiščeno besedilo, 46/16, 47/19 in 18/23 – ZDU-1O) v veliki meri že zastarel in obsoleten. Veljavni Zakon o letalstvu vsebuje tudi določbe, ki po vsebini sodijo v drug področni oz. specialnejši zakon - ZZNSZP. V skladu z nomotehničnimi pravili je treba te določbe umestiti v ustrezni področni zakon, da ne nastane pravna praznina.

2. CILJI, NAČELA IN POGLAVITNE REŠITVE PREDLOGA ZAKONA

2.1 Cilji

Cilj predloga Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o zagotavljanju navigacijskih služb zračnega prometa je slediti ciljem priprave novega Zakona o letalstvu, to je prilagoditi sistemsko ureditev novim konceptom zagotavljanja letalske varnosti, tehnologiji, sistemom in postopkom v letalstvu, ter omogočiti hitro sledenje razvoju mednarodnega in evropskega pravnega okvira, ki ureja civilno letalstvo. Drugi cilji zakonskega predloga, ki so povezani s krovnim ciljem, so še:

- ohraniti obstoječe potrebne pravne ureditve glede izvajanja navigacijskih služb zračnega prometa in jih prenesti v področni (specialnejši) zakon ZZNSZP in
- zagotoviti nadaljnje celovito urejanje posameznih vsebin področja, kot posledice priprave novega zakona o letalstvu.

2.2 Načela

Načela v predlogu Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o zagotavljanju navigacijskih služb zračnega prometa niso izrecno urejena. Temeljna načela, ki jih predlog zakona zasleduje, so:

- načelo zakonitosti: načelo zakonitosti določa, da se pravice in obveznosti tako fizičnih oseb (kontrolorjev zračnega prometa in drugega operativnega osebja, ki opravlja dela pri izvajalcu storitev) kot pravnih oseb (izvajalca navigacijskih služb) določajo samo z zakonom. Tako se samo z zakonom lahko določa ureditev, ki se nanaša na urejanje delovnega časa kontrolorjev zračnega prometa. V tem delu gre za *lex specialis* glede urejanja delovnega razmerja. Nadalje, obveznosti izvajalca storitev kot pravne osebe glede določanja pristojbine za storitve navigacijskih služb zračnega prometa na terminalnih se lahko določijo samo z zakonom;
- načelo pravne države, ki vključuje načela pravne varnosti, varstva zaupanja v pravo in ter jasnosti in določnosti predpisov;
- načelo spoštovanja mednarodnih obveznosti: predlog zakona sledi mednarodni ureditvi na področju navigacijskih služb zračnega prometa v skladu z mednarodno konvencijo, katere podpisnica je Republika Slovenija.

2.3 Poglavitne rešitve

a) Predstavitev predlaganih rešitev:

Zakon vsebuje samo spremembe in dopolnitve, ki večinoma ne uvajajo novih rešitev, temveč prinašajo vsebinsko uskladitev z novim Zakonom o letalstvu.

Vsebina predloga Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o zagotavljanju navigacijskih služb zračnega prometa so naslednje določbe:

- iz ZZNSZP se črtata četrti in peti odstavek 3. člena, ki sta pravna podlaga za nadaljnje urejanje službe iskanja in reševanja. Ustrezna pravna podlaga za izdajo podzakonskega akta je že v veljavnem Zakonu o letalstvu, in bo prav tako tudi v novem zakonu o letalstvu. Urejanja službe iskanja in reševanja se torej materialno ureja v krovnem zakonu o letalstvu, ne pa ZZNSZP; sodelovanje oz. pomoč izvajalca storitev je le ena izmed ravni pri aktivnostih iskanja in reševanja. Poleg tega se izraz »iskanje in reševanje« poenoti z izrazom v predlogu novega zakona o letalstvu, enako velja za izraz »stalni nadzor«;
- drugi odstavek 164. člena veljavnega Zakona o letalstvu podaja pravno podlago za izdajo predpisa, ki ureja pristojbino za storitve navigacijskih služb zračnega prometa na terminalnih. To področje po vsebini sodi v ZZNSZP, kjer se drugi odstavek 9. člena ZZNSZP spremeni in dopolni, da poda pravno podlago za celovito nadaljnje urejanje področja pristojbin za storitve navigacijskih služb zračnega prometa;
- ker se črtata četrti in peti odstavek 3. člena ZZNSZP, ki sta pravna podlaga za nadaljnje urejanje službe iskanja in reševanja, ustrezna pravna podlaga za izdajo podzakonskega akta za izvajanje te službe pa je v zakonu, ki ureja letalstvo, se mora določba tega zakona o sklenitvi zavarovanja glede odgovornosti za škodo v zvezi z izvajanjem storitev služb iz tega zakona razširiti tudi na obveznost izvajanja služb po zakonu, ki ureja letalstvo;
- prvi odstavek 116. člena veljavnega Zakona o letalstvu podaja osnovni imperativ pri izvajanju navigacijskih služb zračnega prometa. Ker določba sodi v področni zakon ZZNSZP, se določba umesti v 22. člen ZZNSZP. Pripadajoča kazenska določba iz veljavnega Zakona o letalstvu se prav tako seli v ZZNSZP, kjer se spremeni 23.a člen;
- drugi odstavek 211. člena veljavnega Zakona o letalstvu podaja določbo o delovnem času kontrolorja letenja, 3. točka tretjega odstavka 124. člena pa pravno podlago za nadaljnje urejanje s podzakonskim predpisom. Določbi sodita po vsebini v ZZNSZP, saj so kontrolorji zračnega prometa (op.: izraz je posodobljen s pravom EU) eno od vrst osebja v letalstvu pri izvajalcu storitev

- navigacijskih služb zračnega prometa. ZZNSZP se tako dopolni z novim členom, ki na posodobljen in bolj podroben način odseva dosedanji obseg urejanja;
- 212. člen veljavnega Zakona o letalstvu podaja določbe glede rekreacijskega dopusta osebja pri izvajalcu storitev navigacijskih služb zračnega prometa. Določba sodi po vsebini v ZZNSZP, saj se nanaša na operativno osebje pri izvajalcu storitev navigacijskih služb zračnega prometa. ZZNSZP se tako dopolni z novim členom, ki na posodobljen in bolj podroben način delno odseva dosedanji obseg urejanja in dejansko prakso pri izvajalcu storitev;
 - zaradi gornjih vsebinskih sprememb se spremeni prekrškovna določba zakona;
 - z novim zakonom o letalstvu se podaja izboljšana definicija izraza »stalni nadzor«, zato se v tem zakonu spremeni zadevna definicija.

b) Način reševanja:

Poglavitna vprašanja, ki se bodo urejala s predlaganim zakonom, so navedena v predhodni točki. Predlagane spremembe bodo po sprejetju vključene v besedilo osnovnega zakona.

Vprašnji, ki se bosta podrobneje urejali v podzakonskih predpisih, sta naslednji:

- ureditev pristojbin za storitve navigacijskih služb zračnega prometa na terminalih,
- določitev časa dela in časa počitka kontrolorjev zračnega prometa.

Z dnem uveljavitve tega zakona prenehajo veljati, a se uporabljajo do uveljavitve novih predpisov:
/

Z dnem uveljavitve tega zakona se preneha uporabljati :
/

Predpisi, za katere je predvideno podaljšanje veljavnosti, so naslednji:
/

Do začetka uporabe predpisov, izdanih na podlagi tega zakona, se še naprej uporabljata naslednja predpisa:

- Pravilnik o času dela in času počitka kontrolorjev zračnega prometa (Uradni list RS, št. 12/12),
- Uredba o pristojbini za storitve navigacijskih služb zračnega prometa na terminalih (Uradni list RS, št. 121/21 in 110/22),
- Odredba o določitvi letališč, ki so vključena v območje zaračunavanja storitev navigacijskih služb zračnega prometa na terminalih (Uradni list RS, št. 184/21).

c) Normativna usklajenost predloga zakona:

Predlog zakona je usklajen z veljavnim pravnim redom in s pravnim redom Evropske unije. Predlog zakona je usklajen s Čikaško konvencijo. Predlog zakona je usklajen tudi Zakonom o letalstvu (Uradni list RS, št. 81/10 – uradno prečiščeno besedilo, 46/16, 47/19 in 18/23 – ZDU-10) in predlogom novega zakona o letalstvu.

č) Usklajenost predloga zakona:

Predlog zakona je bil objavljen na portalu eDemokracija. Vsebina je usklajena z Javno agencijo za civilno letalstvo RS, Kontrolo zračnega prometa Slovenije, d. o. o., in Agencijo RS za okolje (kot izvajalcem službe letalske meteorologije), ki so na poziv predlagatelja dali mnenje.

3. OCENA FINANČNIH POSLEDIC PREDLOGA ZAKONA ZA DRŽAVNI PRORAČUN IN DRUGA JAVNA FINANČNA SREDSTVA

Predlog zakona nima posledic za državni proračun in druga javnofinančna sredstva.

4. NAVEDBA, DA SO SREDSTVA ZA IZVAJANJE ZAKONA V DRŽAVNEM PRORAČUNU ZAGOTOVLJENA, ČE PREDLOG ZAKONA PREDVIDEVA PORABO PRORAČUNSKIH SREDSTEV V OBDOBJU, ZA KATERO JE BIL DRŽAVNI PRORAČUN ŽE SPREJET

Predlog zakona ne predvideva dodatne porabe proračunskih sredstev v obdobju, za katerega je bil državni proračun že sprejet, zato v že sprejetem državnem proračunu dodatnih sredstev ni treba zagotoviti.

5. PRIKAZ UREDITVE V DRUGIH PRAVNIH SISTEMIH IN PRILAGOJENOSTI PREDLAGANE UREDITVE PRAVU EVROPSKE UNIJE

5.1 Prikaz ureditve v državah članicah EU

Predlog zakona uvaja spremembe in dopolnitve zgolj iz razloga prenosa določb iz veljavnega zakona o letalstvu zaradi sprejema novega zakona.

Zagotavljanje navigacijskih služb zračnega prometa ter spoštovanje mednarodnih standardov in priporočenih praks ICAO je obveznost države pogodbenice Čikaške konvencije. K njej je do sedaj pristopilo že 193 držav. EU se je zavezala k prenosu teh standardov v pravni red EU. Države članice EU so podvržene tako tudi zakonodaji EU, ob tem pa podajajo v svojih nacionalnih pravnih redih potrebne temeljne določbe glede izvajanja navigacijskih služb zračnega prometa.

Države članice urejajo izvajanje navigacijskih služb zračnega prometa v svoji splošni letalski zakonodaji ali v specialnih zakonih, ki urejajo le izvajanje navigacijskih služb zračnega prometa.

Republika Hrvaška

Republika Hrvaška podaja temeljne določbe za izvajanje navigacijskih služb zračnega prometa v »Zakonu o zračnem prometu« (2014 in spremembe). V njem podajajo tudi podlage za nadaljnje podzakonsko urejanje.

Češka

Češka podaja določbe glede izvajanja navigacijskih služb v zakonu o civilnem letalstvu (No. 49/1997 Coll. S spremembami). Skladnost z mednarodnimi letalskimi standardi in priporočenimi praksami ICAO dosega z izdajo podzakonskih aktov.

Avstrija

Avstrija ureja letalstvo preko več zakonov, temelja glede izvajanja navigacijskih služb zračnega prometa sta zakon o letalstvu (Luffahrtgesetz (LFG), Nr. 253/1957 BGBl. S spremembami) ter zakon o podjetju, ki je izvajalec navigacijskih služb zračnega prometa (Austro Control Gesellschaft mit beschränkter Haftung, 1993 s spremembami). Avstrija izdaja podzakonske akte za podrobnejše urejanje nekaterih vsebin.

Glede konkretnih primerjav z ureditvami v drugih državah članicah EU, ki se tičejo konkretnih podrobnih vsebin, ki so predmet tega predloga, ni mogoče najti popolnoma primerljive ureditve. Konkretno ureditve glede delovnega časa osebja pri izvajalcu navigacijskih služb zračnega prometa, rekreacijskega dopusta in drugih so v nekaterih državah urejena tudi v drugi zakonodaji, ne s področja letalstva. Ureditve glede pristojbin za storitve navigacijskih služb zračnega prometa so v večini drugih držav v celovitem obsegu urejanja prava EU, medtem ko je v Sloveniji del pristojbin (na terminalih) izven urejanja prava EU zaradi nedoseganja praga obsega prometa.

5.2 Prikaz ureditve v drugih pravnih sistemih

Ureditev, ki jo upošteva predlog zakona, ni predmet urejanja v drugih pravnih sistemih.

5.3 Prikaz prilagojenosti predlagane ureditve pravu Evropske unije

Predlog zakona nima povezave z vsebinskimi določili pravnega reda EU.

6. PRESOJA POSLEDIC, KI JIH BO IMEL SPREJEM ZAKONA

6.1 Presoja administrativnih posledic

a) v postopkih oziroma poslovanju javne uprave ali pravosodnih organov:

Predlog zakona ne bo imel posledic na področju poslovanja javne uprave ali pravosodnih organov.

b) pri obveznostih strank do javne uprave ali pravosodnih organov:

Predlog zakona ne bo imel posledic pri obveznostih strank do javne uprave ali pravosodnih organov.

6.2 Presoja posledic za okolje, vključno s prostorskimi in varstvenimi vidiki, in sicer za:

Predlog zakona ne bo imel posledic za okolje.

6.3 Presoja posledic za gospodarstvo, in sicer za:

Pričakuje se pozitiven vpliv zakona na gospodarstvo zaradi ohranjanja pravne gotovosti za izvajalca navigacijskih služb zračnega prometa. Predlog zakona ne uvaja bistvenih sprememb glede obsega urejanja v obstoječih ureditvah.

MSP test je v prilogi predloga zakona.

6.4 Presoja posledic za socialno področje, in sicer za:

Predlog zakona ima posledice na socialno področje v smislu ohranjanja obstoječih določb, ki se nanašajo na delovni čas osebja, ki opravlja operativne naloge pri izvajalcu storitev ATM/ANS in kontrolorjev zračnega prometa, ter rekreacijski dopust.

6.5 Presoja posledic za dokumente razvojnega načrtovanja, in sicer za:

Predlog zakona nima posledic za dokumente razvojnega načrtovanja.

6.6 Presoja posledic za druga področja

Predlog zakona ne bo imel posledice na drugih področjih.

6.7 Izvajanje sprejetega predpisa:

a) Predstavitev sprejetega zakona:

Zakon začne veljati šest mesecev po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

Posebne delavnice za njegovo predstavitev ne bodo potrebne in niso predvidene, saj se obseg urejanja dotika zelo ozkega kroga naslovnikov.

Vsi podzakonski akti, ki jih predlog zakona predvideva, so že uveljavljeni in izdaja aktov na podlagi tega zakona ne predvideva vsebinsko spremenjenega urejanja.

b) Spremljanje izvajanja sprejetega predpisa:

Ministrstvo za infrastrukturo bo spremljalo izvajanje zakona in podzakonskih predpisov v skladu s svojimi pristojnostmi.

6.8 Druge pomembne okoliščine v zvezi z vprašanji, ki jih ureja predlog zakona

Poleg navedb v obrazložitvah ni drugih pomembnih okoliščin.

7. PRIKAZ SODELOVANJA JAVNOSTI PRI PRIPRAVI PREDLOGA ZAKONA:

Gradivo je bilo objavljeno na spletni strani eDemokracije dne 22. 10. 2021. Prav tako je bilo gradivo posredovano v pregled in mnenje strokovni in zainteresirani javnosti, in sicer Javni agenciji za civilno letalstvo RS in Kontrolni zračnega prometa Slovenije, d. o. o.

Strokovne pripombe je podala KZPS, kot organizacija, ki je predmet urejanje tega zakona, in smo jih v največji možni meri upoštevali. Nismo upoštevali strokovnih predlogov, ki presega namen te novele.

Gradivo ni bilo poslano v mnenje združenjem občin, ker vsebina ne vpliva na delovanje občin. Gradivo novega zakona o letalstvu je bilo poslano združenjem občin.

Bistvena mnenja, predloge in pripombe javnosti:

V fazi javne obravnave smo prejeli naslednje pripombe javnosti, 5. ki smo jih upoštevali:

- KZPS je opozorila na Pravilnika o načinu in pogojih izrabe rekreacijskega dopusta kontrolorjev letenja in pomočnikov kontrolorjev letenja uprave Republike Slovenije za zračno plovbo (Uradni list RS, št. 79/97 in 18/01 – ZLet). Temu pravilniku se je z zakonom iz leta 2001 podaljšala uporaba, a se ne more več uporabljati z uveljavitvijo novega zakona (predpis, ki mu je podaljšana uporaba, se ne more več uporabljati po uveljavitvi novega zakona). Poleg tega ta predlog uvaja v novem 22.b členu nov način urejanja – pri izvajalcu storitev. V predlogu novega zakona o letalstvu se zato briše navedba tega predpisa;
- pripomba glede predpisa Pravilnika o času dela in času počitka kontrolorjev zračnega prometa (Uradni list RS, št. 12/12), se upošteva. Namreč, prehodne določbe predloga novega zakona o letalstvu se v novi verziji spreminjajo. Tako bo Pravilnik o času dela in času počitka kontrolorjev zračnega prometa naveden v določbi predloga novega zakona o letalstvu, ki razveljavlja predpise, izdane na podlagi »starega« zakona. Ker pa se vsebinska določba glede delovnega časa kontrolorjev zračnega prometa seli v ta predlog, torej v ZZNSZP, se v tem predlogu poda nova določba, ki podaljša uporabo tega pravilnika, do izdaje novega predpisa po tem zakonu (ZZNSZP).

Bistvena mnenja, predloge in pripombe javnosti, ki niso bili upoštevani, in razlogi za neupoštevanje:

/

8. PODATEK O ZUNANJEM STROKOVNJAKU OZIROMA PRAVNI OSEBI, KI JE SODELOVALA PRI PRIPRAVI PREDLOGA ZAKONA, IN ZNESKU PLAČILA ZA TA NAMEN

Pri pripravi predloga zakona niso sodelovali zunanji strokovnjaki ali pravne osebe.

9. NAVEDBA, KATERI PREDSTAVNIKI PREDLAGATELJA BODO SODELOVALI PRI DELU DRŽAVNEGA ZBORA IN DELOVNIH TELES

- mag. Alenka Bratušek, ministrica za infrastrukturo,
- mag. Andrej Rajh, državni sekretar, Ministrstvo za infrastrukturo,
- Srečko Janša, generalni direktor Direktorata za letalski in pomorski promet, Ministrstvo za infrastrukturo,
- Sabina Dolinšek Popadić, sekretarka, vodja Sektorja za letalstvo, Direktorat za letalski in pomorski promet, Ministrstvo za infrastrukturo,
- Sabina Golob, sekretarka, Sektor za letalstvo, Direktorat za letalski in pomorski promet, Ministrstvo za infrastrukturo,
- Andreja Kikec Trajković, v. d. direktorice Javne agencije za civilno letalstvo Republike Slovenije,
- Ana Hožič, nadzornica I, Javna agencija za civilno letalstvo Republike Slovenije.

II. BESEDILO ČLENOV

1. člen

V Zakonu o zagotavljanju navigacijskih služb zračenega prometa (Uradni list RS, št. 30/06 – uradno prečiščeno besedilo, 109/09, 62/10 – ZLet-C in 18/11 – ZUKN-A) se v 2. členu v prvem odstavku 3. točka spremeni tako, da se glasi:

»stalni nadzor« je inšpekcijski nadzor, ki se ga opravlja zaradi preverjanja, ali se izpolnjujejo pogoji, pod katerimi je bil certifikat izdan, kadar koli v obdobju veljavnosti certifikata, ter vključuje sprejetje zaščitnih ukrepov;«.

2. člen

V 3. členu se črtata četrti in peti odstavek.

Dosedanji šesti odstavek postane četrti odstavek.

3. člen

V 5. členu se v četrtem odstavku črta besedna zveza »oziroma petega«.

4. člen

V 6. členu se v prvem odstavku črta besedna zveza »in petega«.

5. člen

V 8. členu se v prvem odstavku črta besedna zveza »in petega«.

6. člen

V 9. členu se drugi odstavek spremeni tako, da se glasi:

»(2) Vlada podrobneje določi pristojbine za storitve navigacijskih služb zračnega prometa na terminalih, oblikovanje cene na enoto storitve in znižanje cene za enoto storitve, stroškovno bazo za oblikovanje pristojbin za navigacijske službe zračnega prometa na terminalih, metodo kritja stroškov, oprostitvev plačila pristojbine, območja zaračunavanja na terminalih in druge posebnosti.«.

7. člen

V 13. členu se v prvem odstavku v 4. točki črta beseda »zrakoplovov«.

8. člen

V 19. členu se drugi odstavek spremeni tako, da se glasi:

»(2) Zavarovanje iz prejšnjega odstavka se sklone glede odgovornosti za škodo, povzročeno v zvezi z izvajanjem storitev služb iz tega zakona in zakona, ki ureja letalstvo, ki jih zagotavlja javno podjetje.«.

9. člen

V 22. členu se prvi odstavek spremeni tako, da se glasi:

»(1) Javno podjetje mora zagotoviti, da storitve služb izvaja le tisto osebje v letalstvu po določbah zakona, ki ureja letalstvo, ki ima predpisane licence, dovoljenja, ratinge, pooblastila, potrdila, spričevala oziroma druge listine.«.

Za prvim odstavkom se doda nov drugi odstavek, ki se glasi:

»(2) Vsak, kdor opravlja naloge pri izvajanju storitev služb, mora ravnati tako, da sta zagotovljena varnost in red, ter da ni ogrožena varnost ljudi in premoženja.«.

Dosedanji drugi odstavek postane tretji odstavek.

10. člen

Za 22. členom se dodata nova 22.a in 22.b člen, ki se glasita:

»22.a člen

(delovni čas osebja, ki opravlja operativne naloge pri izvajalcu storitev ATM/ANS in kontrolorjev zračnega prometa)

(1) Polni delovni čas kontrolorja zračnega prometa znaša povprečno 154 ur mesečno v obdobju treh mesecev, vendar v posameznem mesecu ne več kot 160 ur. Delovni čas kontrolorjev zračnega prometa je lahko neenakomerno razporejen in začasno prerazporejen v skladu z omejitvami iz tega člena.

(2) Dnevni in tedenski počitek kontrolorjev zračnega prometa in osebja, ki opravlja operativne naloge pri izvajalcu storitev ATM/ANS, se v povprečnem minimalnem trajanju, kot je določen z zakonom, ki ureja delovna razmerja, zagotavlja v obdobju šestih mesecev.

(3) Minister podrobneje predpiše čas dela in čas počitka kontrolorjev zračnega prometa.

22.b člen

(rekreacijski dopust)

(1) Kontrolorjem zračnega prometa pripada za ohranitev telesne in duševne kondicije do 11 delovnih dni posebnega dopusta na leto (rekreacijski dopust), od tega sedem dni plačanega medicinsko programiranega rekreacijskega dopusta.

(2) Vsebina medicinsko programiranega rekreacijskega dopusta, pogoji in način izrabe pravice do rekreacijskega dopusta se določi v programu, ki ga sprejme izvajalec služb zračnega prometa.«.

11. člen

23.a člen se spremeni tako, da se glasi:

»23.a člen

(prekrški)

Z globo od 2.000 do 4.000 eurov se kaznuje za prekršek zaposleni v javnem podjetju:

- ki ne opravlja nalog pri izvajanju storitev služb tako, da sta zagotovljena varnost in red, ter da ni ogrožena varnost ljudi in premoženja (drugi odstavek 22. člena), in
- ki ne opravi delovnih nalog, določenih v priročnikih, delovnih navodilih in ukrepah, določenih za delovno mesto, na katerem opravlja svoje delovne obveznosti za potrebe letov zrakoplovov, ki sodelujejo v akcijah iskanja in reševanja ter v humanitarne in zdravstvene namene, letov zrakoplovov v sili in glede operativnega zračnega prometa tudi v primeru prekinitve oziroma verjetne prekinitve zagotavljanja storitev (tretji odstavek 22. člena).«.

PREHODNE IN KONČNE DOLOČBE

12. člen

(izdaja podzakonskih predpisov)

Izvršilna predpisa iz tega zakona se izdaja v dveh letih od uveljavitve tega zakona.

13. člen (prenehanje veljavnosti in podaljšanje uporabe)

(1) Z dnem uveljavitve tega zakona prenehajo veljati:

- Pravilnik o času dela in času počitka kontrolorjev zračnega prometa (Uradni list RS, št. 12/12),
- Uredba o pristojbini za storitve navigacijskih služb zračnega prometa na terminalih (Uradni list RS, št. 121/21 in 110/22),
- Odredba o določitvi letališč, ki so vključena v območje zaračunavanja storitev navigacijskih služb zračnega prometa na terminalih (Uradni list RS, št. 184/21).

(2) Do uveljavitve podzakonskih predpisov, izdanih na podlagi tega zakona, se uporabljajo:

- Pravilnik o času dela in času počitka kontrolorjev zračnega prometa (Uradni list RS, št. 12/12),
- Uredba o pristojbini za storitve navigacijskih služb zračnega prometa na terminalih (Uradni list RS, št. 121/21 in 110/22),
- Odredba o določitvi letališč, ki so vključena v območje zaračunavanja storitev navigacijskih služb zračnega prometa na terminalih (Uradni list RS, št. 184/21).

14. člen (začetek uporabe zakona)

Ta zakon se začne uporabljati šest mesecev po uveljavitvi tega zakona.

15. člen (začetek veljavnosti)

Ta zakon začne veljati šest mesecev po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

III. OBRAZLOŽITEV

K 1. členu

V Zakonu o zagotavljanju navigacijskih služb zračnega prometa (Uradni list RS, št. 30/06 – uradno prečiščeno besedilo, 109/09, 62/10 – ZLet-C in 18/11 – ZUKN-A; v nadaljnjem besedilu: ZZNSZP) so v 2. členu določeni pomeni izrazov. Z novim zakonom o letalstvu se podaja izboljšana definicija izraza »stalni nadzor«. Zato je treba tudi v tem zakonu vpeljati identičen zapis zadevne definicije.

K 2. členu

ZZNSZP Četrty in peti odstavek 3. člena podaja določbi, ki se nanašata na izvajanje službe iskanja in reševanja in pravno podlago za nadaljnje urejanje v podzakonskem predpisu. Tudi v Zakonu o letalstvu so določbe o izvajanju službe iskanja in reševanja in pravni podlagi za nadaljnje urejanje v podzakonskem predpisu. Ker ureditev izvajanja te službe sodi med temeljne ureditve v civilnem letalstvu, se vse potrebne določbe ohranijo v zakonu, ki ureja letalstvo na splošno (ne pa v zakonu, ki ureja zagotavljanje navigacijskih služb zračnega prometa).

K 3. členu

Zaradi črtanja četrtega in petega odstavka 3. člena (šesti odstavek pa postane četrty), je treba v 5. členu zakona, v četrtem odstavku, spremeniti sklic na relevantne dele 3. člena zakona in črtati besedi »oziroma petega«.

K 4. členu

Zaradi črtanja četrtega in petega odstavka 3. člena (šesti odstavek pa postane četrty), je treba v 6. členu zakona, v prvem odstavku, spremeniti sklic na relevantne dele 3. člena zakona in črtati besedi »in petega«.

K 5. členu

Zaradi črtanja četrtega in petega odstavka 3. člena (šesti odstavek pa postane četrty), je treba v 8. členu zakona, v prvem odstavku, spremeniti sklic na relevantne dele 3. člena zakona in črtati besedi »in petega«.

K 6. členu

Predpisi EU podajajo zahteve glede skupne ureditve pristojbin in tudi možnost, da država članica ne izvaja ureditev pristojbine za storitve navigacijskih služb zračnega prometa na terminalih v skladu s pravom EU. Obstoječi predpis - Uredba o pristojbini za storitve navigacijskih služb zračnega prometa na terminalih (Uradni list RS, št. 121/21 in 110/22) je izdana tako na podlagi določb Zakona o letalstvu kot tudi določb ZZNSZP. Z novim zakonom o letalstvu, bo tako področje urejanja pristojbine za storitve navigacijskih služb zračnega prometa na terminalih v celoti urejeno le z ZZNSZP, zato je treba v tem zakonu podati celovito pravno podlago za nadaljnje urejanje v podzakonskem predpisu.

Tako zakon določi, da Vlada izda predpis, s katerim se podrobneje določi pristojbine za storitve navigacijskih služb zračnega prometa na terminalih, oblikovanje cene na enoto storitve in znižanje cene za enoto storitve, stroškovno bazo za oblikovanje pristojbin za navigacijske službe zračnega prometa na terminalih, metodo kritja stroškov, oprostitev plačila pristojbine, območja zaračunavanja na terminalih in druge posebnosti, skladno s predpisi Skupnosti. Določba je nadgradnja dosedanje in odseva v preteklosti ugotovljene pomanjkljivosti pri urejanju pristojbine za storitve navigacijskih služb zračnega prometa na terminalih (možnost znižanje cene za enoto storitve ter določitev območij zaračunavanja na terminalih).

K 7. členu

Zaradi novega izraza za iskanje in reševanje v predlogu novega zakona o letalstvu je treba v ZZNSZP spremeniti izraz »služba iskanja in reševanja zrakoplova« v »služba iskanja in reševanja«. To se doseže z brisanjem besede »zrakoplovov« v 4. točki prvega odstavka 13. člena ZZNSZP.

K 8. členu

S to novelo se iz zakona črtata četrti in peti odstavek 3. člena, ki sta pravna podlaga za nadaljnje urejanje službe iskanja in reševanja. Ustrezna pravna podlaga za izdajo podzakonskega akta za izvajanje te službe je v zakonu, ki ureja letalstvo. Določba tega zakona o sklenitvi zavarovanja glede odgovornosti za škodo v zvezi z izvajanjem storitev služb iz tega zakona je torej treba razširiti tudi na obveznost izvajanja služb po zakonu, ki ureja letalstvo.

K 9. členu

Zakon poda določbo, ki odraža osnovni imperativ pri izvajanju navigacijskih služb zračnega prometa, in sicer da vsak, ki opravlja naloge pri izvajanju storitev služb, mora ravnati tako, da sta zagotovljena varnost in red, ter da ni ogrožena varnost ljudi in premoženja. Določba se v enakem obsegu prenaša iz Zakona o letalstvu. Ker se nanaša le na izvajanju storitev služb (navigacijskih služb zračnega prometa), mora biti podana v tem zakonu. Izrazje se prilagodi temu zakonu.

Enako velja glede reference na osebje – Zakon o letalstvu pozna osebje v letalstvu in ne ločuje več med letalskim in drugim strokovnim osebjem, zato se spremeni ta določba v tem zakonu.

K 10. členu

Zakon poda dve ureditvi iz Zakona o letalstvu in ju posodobi in odpravi pomanjkljivosti, ki sta se izkazali pri izvajanju določb.

(glede 22.a člena) Zakon določi, da delovni čas kontrolorja letenja ne sme preseči 160 ur mesečno oziroma 462 ur v treh zaporednih mesecih, s tem da se sedaj z namenom jasne opredelitve delovne obveznosti bolj jasno določa tudi dolžina polnega delovnega časa kontrolorjev zračnega prometa in ne zgolj zgornja omejitev delovnega časa. S tem se sledi že dosedanji omejitvi delovnega časa kontrolorjev zračnega prometa. Polni delovni čas kontrolorjev je tako sedaj jasno opredeljen v obsegu 154 ur mesečno, kar se upošteva kot povprečna delovna obveznost v obdobju treh mesecev, s čimer se *de facto* ohranja dosedanja omejitev delovnega časa v treh zaporednih mesecih na 462 ur. Prav tako se ohranja mesečni maksimum oz. omejitev delovnega časa na 160 ur. Zaradi nemotenega zagotavljanja storitev navigacijskih služb zračnega prometa je dodano, kar je zgolj odsev obstoječe ureditve oz. organizacije delovnega procesa izvajalca storitev navigacijskih služb zračnega prometa, da je delovni čas kontrolorjev zračnega prometa lahko neenakomerno razporejen in začasno razporejen, skladno z omejitvami iz tega člena.

Skladno z določbo 158. člena Zakona od delovnih razmerjih (Uradni list RS, št. 21/13, 78/13 – popr., 47/15 – ZZSDT, 33/16 – PZ-F, 52/16, 15/17 – odl. US, 22/19 – ZPosS, 81/19, 203/20 – ZIUPOPĐVE, 119/21 – ZČmIS-A, 202/21 – odl. US, 15/22 in 54/22 – ZUPŠ-1; v nadaljnjem besedilu: ZDR-1), ki ureja izjeme od siceršnje zakonske ureditve dnevnega in tedenskega počitka, določa daljše izravnalno obdobje za zagotavljanje minimalnih dnevnih in tedenskih počitkov kontrolorjev zračnega prometa in osebja, ki opravlja operativne naloge pri izvajalcu storitev ATM/ANS. ZDR-1 namreč v 158. členu omogoča, da se lahko s posebnim zakonom za primere, ko gre za opravljanje izmenskega dela oziroma v dejavnostih, za delovna mesta, vrsto dela ali poklice, kjer narava dela zahteva stalno prisotnost ali kjer narava dejavnosti zahteva kontinuirano zagotavljanje dela ali storitev, določi, da se dnevni ali tedenski počitek v povprečnem minimalnem trajanju, kot je zakonsko določen (v 155. in 156. členu ZDR-1), zagotavlja v določenem daljšem časovnem obdobju, ki ne sme biti daljše od šest mesecev. Ker gre pri izvajanju dejavnosti izvajalca storitev ATM/ANS oziroma pri delih, ki jih opravljajo pri njem zaposleno osebje, ki opravlja operativne naloge pri njem in kontrolorji zračnega prometa, za primere, za katere 158. člen ZDR-1 določa možnost določitve daljšega (največ šestmesečnega) izravnalnega obdobja za zagotavljanje povprečnega zakonsko določenega minimalnega trajanja počitkov, se s tem zakonom z namenom nemotenega zagotavljanja storitev navigacijskih služb zračnega prometa določa, da se

dnevni in tedenski počitek kontrolorjev zračnega prometa in osebja, ki opravlja operativne naloge pri izvajalcu storitev ATM/ANS, v povprečnem minimalnem trajanju, kot je določen z zakonom, ki ureja delovna razmerja, zagotavlja v obdobju šestih mesecev.

Zakon določi, da minister izda predpis, s katerim podrobneje določi čas dela in čas počitka kontrolorjev zračnega prometa. V veljavi ostaja Pravilnik o času dela in času počitka kontrolorjev zračnega prometa (Uradni list RS, št. 12/12).

(glede 22.b člena) Zaradi specifične narave dela je osebje, ki izvaja naloge kontrole zračnega prometa, podvržena doseganju visokih mednarodnih letalskih standardov ICAO, ki so preneseni v kompleksne zahteve predpisov EU, ki določajo zahteve za kontrolorje zračnega prometa in izvajalce storitev navigacijskih služb zračnega prometa. Rekreativni dopust je eno od orodij izvajalca storitev za doseganje zahtev glede učinkovitosti osebja, preprečitev in ublažitev negativnih posledic stresa, in negativnih posledic utrujenosti kontrolorjev zračnega prometa, kot izhaja iz zahtev predpisov EU (skupnih zahtevah za izvajalce storitev upravljanja zračnega prometa/izvajanja navigacijskih služb zračnega prometa).

Strošek izvajanja te določbe zakona nosi izvajalec navigacijskih služb zračnega prometa in sodi med upravičene stroške. Tako se določi, da kontrolorjem zračnega prometa pripada za ohranitev telesne in duševne kondicije do 11 delovnih dni posebnega dopusta na leto (rekreativni dopust), od tega pa sedem dni plačanega medicinsko programiranega rekreativskega dopusta na leto. Vsebina medicinsko programiranega dopusta, pogoji in način izrabe pravice do rekreativskega dopusta se uredi v programu, ki ga sprejme izvajalec navigacijskih služb zračnega prometa.

Javna agencija za civilno letalstvo RS, kot pristojni organ za nadzor nad izvajanjem predpisov EU o skupnih zahtevah za izvajalce storitev upravljanja zračnega prometa/izvajanja navigacijskih služb zračnega prometa, bo v okviru nadzora nad izvajanjem predpisov EU pregledovala tudi skladnost uveljavljene ureditve.

S temi določbami se uvaja ureditev, ki se razlikuje od dosedanje. Obseg pravice do rekreativskega dopusta se oži le na kontrolorje zračnega prometa, v skladu z zahtevami iz predpisov EU. Povod za spremembo so tudi ugotovitve Računskega sodišča, ki je preverjalo učinkovitost ureditve področja izvajanja gospodarske javne službe navigacijskih služb zračnega prometa in ugotovilo, da ministrstvo ni pripravilo ustreznega podzakonskega predpisa. Ta določba zakona odraža izkazane popravljalne ukrepe.

K 11. členu

Zakon določi kazensko določbo za novi drugi odstavek 22. člena. Globa se določi v enaki višini, kot je določena za kršitev sedaj tretjega odstavka 22. člena.

Pri predlaganih prekrških gre za izrazito osebne prekrške zaposlenih v javnem podjetju (ti z vidika kategorij storilcev prekrškov štejejo za »odgovorno osebo« - glej 15. in 15.a člen Zakona o prekrških (Uradni list RS, št. 29/11 – uradno prečiščeno besedilo, 21/13, 111/13, 74/14 – odl. US, 92/14 – odl. US, 32/16, 15/17 – odl. US, 73/19 – odl. US, 175/20 – ZIUOPDVE in 5/21 – odl. US; v nadaljnjem besedilu: ZP-1), zato ta člen zakona ne določa akcesorne odgovornosti javnega podjetja za prekrške, ki jih (izrazito osebno) izvršijo zaposleni v javnem podjetju (14. člen ZP-1).

K 12. členu

Zakon določi rok za izdajo podzakonskih predpisov po tem zakonu - izvršilna predpisa iz tega zakona se izdajo v dveh letih od uveljavitve tega zakona.

K 13. členu

Z dnem uveljavitve tega zakona prenehajo veljati, a se do uveljavitve podzakonskih predpisov, izdanih na podlagi tega zakona, uporabljajo:

- Pravilnik o času dela in času počitka kontrolorjev zračnega prometa (Uradni list RS, št. 12/12),
- Uredba o pristojbini za storitve navigacijskih služb zračnega prometa na terminalih (Uradni list RS, št. 121/21 in 110/22),
- Odredba o določitvi letališč, ki so vključena v območje zaračunavanja storitev navigacijskih služb zračnega prometa na terminalih (Uradni list RS, št. 184/21).

Namreč, navedena pravilnik in uredba sta bila izdana na podlagi Zakona o letalstvu (Uradni list RS, št. 81/10 – uradno prečiščeno besedilo, 46/16, 47/19 in 18/23 – ZDU-1O). Z uveljavitvijo novega zakona, ki ureja letalstvo, se zadevne določbe selijo v ta zakon. Zato se v tej noveli poda določbo o njuni uporabi do izdaje predpisov na podlagi tega zakona. Odredba je bila izdana na podlagi uredbe, zato zanjo velja istovrstna ureditev glede prenehanja veljavnosti in podaljšanja uporabe.

K 14. členu

Zakon določi, da se začne uporabljati šest mesecev po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

K 15. členu

Zakon določi, da začne veljati šest mesecev po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije. Uveljavitev tega zakona mora biti hkratna z uveljavitvijo novega zakona, ki ureja letalstvo, saj je le-ta razlog za novelo ZZNSZP.

IV. BESEDILO ČLENOV, KI SE SPREMINJAJO

2. člen

(pomen izrazov in nadzorni organ)

(1) Izrazi, uporabljeni v tem zakonu, imajo naslednji pomen:

1. »operativni zračni promet« pomeni vse lete, ki se ne izvajajo v skladu z določili za splošni zračni promet, za katere je pravila in postopke določil pristojni nacionalni organ;
2. »predpisi Skupnosti o enotnem evropskem nebu« so Uredba (ES) št. 549/2004 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 10. marca 2004 o določitvi okvira za oblikovanje enotnega evropskega neba (okvirna uredba) (UL L št. 96 z dne 31. 3. 2004, str. 1), zadnjič spremenjene z Uredbo (ES) št. 1070/2009 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 21. oktobra 2009 o spremembi uredb (ES) št. 549/2004, (ES) št. 550/2004, (ES) št. 551/2004 in (ES) št. 552/2004 z namenom izboljšanja delovanja in trajnosti evropskega letalskega sistema (UL L št. 300 z dne 14. 11. 2009, str. 34), Uredba (ES) št. 550/2004 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 10. marca 2004 o izvajanju navigacijskih služb zračnega prometa na enotnem evropskem nebu (Uredba o izvajanju služb) (UL L št. 96 z dne 31. 3. 2004, str. 10), zadnjič spremenjene z Uredbo (ES) št. 1070/2009 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 21. oktobra 2009 o spremembi uredb (ES) št. 549/2004, (ES) št. 550/2004, (ES) št. 551/2004 in (ES) št. 552/2004 z namenom izboljšanja delovanja in trajnosti evropskega letalskega sistema (UL L št. 300 z dne 14. 11. 2009, str. 34), Uredba (ES) št. 551/2004 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 10. marca 2004 o organiziranosti in uporabi zračnega prostora na enotnem evropskem nebu (Uredba o zračnem prostoru) (UL L št. 96 z dne 31. 3. 2004, str. 20), zadnjič spremenjene z Uredbo (ES) št. 1070/2009 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 21. oktobra 2009 o spremembi uredb (ES) št. 549/2004, (ES) št. 550/2004, (ES) št. 551/2004 in (ES) št. 552/2004 z namenom izboljšanja delovanja in trajnosti evropskega letalskega sistema (UL L št. 300 z dne 14. 11. 2009, str. 34) in Uredba (ES) št. 552/2004 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 10. marca 2004 o interoperabilnosti evropske mreže za upravljanje zračnega prometa (Uredba o interoperabilnosti) (UL L št. 96 z dne 31. 3. 2004, str. 26), zadnjič spremenjene z Uredbo (ES) št. 1070/2009 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 21. oktobra 2009 o spremembi uredb (ES) št. 549/2004, (ES) št. 550/2004, (ES) št. 551/2004 in (ES) št. 552/2004 z namenom izboljšanja delovanja in trajnosti evropskega letalskega sistema (UL L št. 300 z dne 14. 11. 2009, str. 34) ter z njimi povezana izvedbena pravila;
3. »stalni nadzor« je inšpekcijski nadzor, ki se ga opravlja zaradi preverjanja, ali se izpolnjujejo pogoji, pod katerimi je bil certifikat izdan, kadar koli v obdobju veljavnosti certifikata, ter vključuje sprejetje zaščitnih ukrepov;
4. »prekinitve oziroma verjetne prekinitve zagotavljanja storitev« so prekinitve zagotavljanja služb in verjetne prekinitve zagotavljanja storitev, ki lahko nastanejo kot posledica prekinitve delovnih procesov, vojaških konfliktov ali dejanj nezakonitega vmešavanja in naravnih nesreč, kot so opredeljene v odobrenih dokumentih izvajalca služb.

(2) Ostali izrazi, uporabljeni v tem zakonu, imajo enak pomen, kot ga določajo predpisi in drugi akti, ki veljajo oziroma se uporabljajo v Republiki Sloveniji na področju letalstva.

(3) Ministrstvo, pristojno za promet (v nadaljnjem besedilu: ministrstvo), izvaja upravno-strokovni oziroma varnostni nadzor zagotavljanja navigacijskih služb zračnega prometa v skladu s tem zakonom in na njegovi podlagi izdanimi podzakonskimi akti, predpisi o letalstvu in predpisi Skupnosti o enotnem evropskem nebu.

3. člen

(zagotavljanje navigacijskih služb zračnega prometa)

(1) Izvajanje navigacijskih služb zračnega prometa v zračnem prostoru Republike Slovenije se v javnem interesu zagotavlja v skladu s predpisi, ki se uporabljajo v Republiki Sloveniji, in v skladu z mednarodnimi pogodbami, ki zavezujejo Republiko Slovenijo.

(2) Službe zračnega prometa (ATS), letalske informacijske službe (AIS) ter komunikacijske, navigacijske in nadzorne službe (CNS) (v nadaljnjem besedilu: službe) za potrebe splošnega zračnega prometa in

operativnega zračnega prometa se zagotavljajo v okviru javnega podjetja, katerega ustanoviteljica in edina družbenica je Republika Slovenija. Službe se zagotavljajo v pogojih obvezne republiške gospodarske javne službe v skladu z določbami zakona, ki ureja gospodarske javne službe, v kolikor ta zakon oziroma predpisi Skupnosti o enotnem evropskem nebu ne določajo drugače.

(3) Meteorološke službe za potrebe splošnega zračnega prometa in operativnega zračnega prometa se zagotavljajo v okviru ministrstva, pristojnega za meteorologijo.

(4) Vlada na usklajen predlog ministra in ministrice oziroma ministra, pristojnega za obrambo (v nadaljnjem besedilu: minister za obrambo), določi način in pogoje izvajanja navigacijskih služb zračnega prometa za potrebe operativnega zračnega prometa. Pri tem se upošteva tudi vojaške standarde.

5. člen **(lastništvo, organizacija in vodenje javnega podjetja)**

(1) Republika Slovenija je ustanoviteljica in edina družbenica javnega podjetja. Ustanovni kapital se določi v denarju in stvarnih vložkih. Ustanovni kapital v denarju znaša največ 1.000.000,00 eurov.

(2) Poslovanje in delo javnega podjetja vodi direktorica oziroma direktor (v nadaljnjem besedilu: direktor), ki ga za obdobje 5 let imenuje ustanovitelj. Nadzorni svet imenuje ustanovitelj za obdobje 4 let. Direktor in člani nadzornega sveta so po izteku mandatne dobe lahko ponovno imenovani.

(3) Za člane nadzornega sveta se imenujejo predstavniki ustanovitelja in predstavniki delavk oziroma delavcev javnega podjetja (v nadaljnjem besedilu: delavci). Število predstavnikov delavcev v nadzornem svetu se določi z aktom o ustanovitvi in je enako eni tretjini članov nadzornega sveta.

(4) Javno podjetje lahko začne z opravljanjem dejavnosti iz drugega odstavka 3. člena tega zakona, ko izpolni pogoje, določene v predpisih o gospodarskih družbah in pogoje iz določb tega zakona.

(5) Kolektivno pogodbo za dejavnost vodenja in kontrole zračnega prometa sklenejo v imenu zaposlenih v javnem podjetju sindikati služb letalskih informacij, služb zračnega prometa in službe letalskih telekomunikacij, v imenu delodajalca pa direktor javnega podjetja, po predhodnem soglasju vlade.

6. člen **(obseg služb in prostorska zasnova)**

(1) Javno podjetje izvaja storitve služb iz drugega odstavka 3. člena tega zakona v slovenskem zračnem prostoru in izven njega v obsegu, pod pogoji in na način, kot to določajo predpisi, ki se uporabljajo v Republiki Sloveniji, in mednarodne pogodbe, ki zavezujejo Republiko Slovenijo. Vlada lahko natančneje določi obseg in prostorsko zasnovo izvajanja storitev služb.

(2) Z izvajanjem storitev služb iz prejšnjega odstavka morajo biti zagotovljeni varnost, rednost, nemotenost in razvoj upravljanja zračnega prometa ter izpolnjevanje mednarodnih obveznosti Republike Slovenije v zvezi s službami. Storitve služb za potrebe letov zrakoplovov, ki sodelujejo v akcijah iskanja in reševanja ter v humanitarne ali zdravstvene namene, letov zrakoplovov v sili in operativni zračni promet morajo biti zagotovljeni tudi v primeru prekinitve oziroma verjetne prekinitve zagotavljanja storitev služb iz prejšnjega odstavka.

(3) Če je zagotavljanje navigacijskih služb zračnega prometa na letališčih, ki niso mednarodna letališča, in na vojaških letališčih določeno s predpisi o letalstvu glede na referenčno kodo, kategorijo in namen letališča ter glede na obseg zračnega prometa, določi način in obliko zagotavljanja navigacijskih služb zračnega prometa na teh letališčih vlada. Stroške zagotavljanja storitev navigacijskih služb zračnega prometa na letališčih, ki niso javna letališča, razen za državne zrakoplove, v celoti pokrije upravljavec letališča, v skladu s pisno pogodbo, ki jo sklene z javnim podjetjem.

(4) V primeru iz prejšnjega odstavka lahko upravljavec letališča stroške zagotavljanja navigacijskih služb zračnega prometa zaračuna uporabnikom storitev navigacijskih služb zračnega prometa. Pri tem mora ravnati na primeren, nepristranski, pregleden in nediskriminatoren način, zaračunana sredstva pa ne smejo preseči višine sredstev, plačanih za zagotavljanje navigacijskih služb zračnega prometa.

8. člen **(infrastruktura služb)**

(1) Javno podjetje planira, razvija, nabavlja in vzdržuje objekte, naprave in sisteme, ki so potrebni za izvajanje služb iz drugega odstavka 3. člena tega zakona (v nadaljnjem besedilu: infrastruktura služb), v skladu z odobrenima petletnim in letnim poslovnim načrtom, kot sta določena z Uredbo Komisije (ES) št. 2096/2005 z dne 20. decembra 2005 o skupnih zahtevah za izvajanje navigacijskih služb zračnega prometa (UL L št. 335 z dne 21. 12. 2005, str. 13), zadnjič spremenjene z Uredbo Komisije (ES) št. 668/2008 z dne 15. julija 2008 o spremembi prilog II do V Uredbe (ES) št. 2096/2005 o skupnih zahtevah za izvajanje navigacijskih služb zračnega prometa v zvezi z delovnimi metodami in operativnimi postopki (UL L št. 188 z dne 16. 7. 2008, str. 5), ki ju odobri minister.

(2) Javno podjetje mora zagotoviti varovanje infrastrukture služb iz prejšnjega odstavka ter jo zavarovati pred poškodbami in uničenjem.

(3) Infrastrukture iz prvega odstavka tega člena ni dovoljeno obremeniti s hipoteko ali jo odtujiti v nasprotju s poslovnim načrtom iz prvega odstavka tega člena. Ne glede na predpise o finančnem poslovanju, postopkih zaradi insolventnosti in prisilnem prenehanju infrastruktura služb ne more biti predmet stečajne mase. Javno podjetje je dolžno voditi seznam infrastrukture iz prvega odstavka tega člena in ga skupaj s povzetkom poslovnega načrta, v delu, ki se nanaša na splošni zračni promet, objaviti na svojih spletnih straneh tako, da so razvidne omejitve iz tega odstavka.

(4) Objekti in omrežja navigacijskih služb zračnega prometa imajo v zvezi s predpisi o graditvi objektov, urejanju prostora in prostorskem načrtovanju glede prostorskih aktov države, oprostitev plačila komunalnega prispevka, razlastitve in omejitve lastninske pravice, pridobitve gradbenega dovoljenja in pridobitve uporabnega dovoljenja položaj objekta državnega pomena in objekta gospodarske javne infrastrukture državnega pomena.

9. člen **(financiranje navigacijskih služb zračnega prometa)**

(1) Stroški izvajanja navigacijskih služb zračnega prometa se krijejo iz pristojbin za opravljene storitve navigacijskih služb zračnega prometa (v nadaljnjem besedilu: pristojbine), s ceno za druge storitve v okviru izvajanja navigacijskih služb zračnega prometa in iz prihodkov iz prvega odstavka 10. člena tega zakona.

(2) Vlada podrobneje določi pristojbine za storitve navigacijskih služb zračnega prometa na terminalnih, oblikovanje cene na enoto storitve in znižanje cene za enoto storitve, stroškovno bazo za oblikovanje pristojbin za navigacijske službe zračnega prometa na terminalnih, metodo kritja stroškov, oprostitev plačila pristojbine, območja zaračunavanja na terminalnih in druge posebnosti.

(3) Sredstva, katerih vir so pristojbine za storitve navigacijskih služb zračnega prometa, prihodki od drugih storitev v okviru izvajanja navigacijskih služb zračnega prometa in sredstva, pridobljena po prvem in drugem odstavku 10. člena tega zakona, uporabniki storitev nakazujejo javnemu podjetju, ki jih v odvisnosti od deleža v stroškovni bazi iz 12. člena tega zakona nakaže izvajalcem posameznih navigacijskih služb zračnega prometa in drugim upravičencem glede na namene, določene v 13. členu tega zakona.

(4) Pristojbine za storitve navigacijskih služb zračnega prometa in cene za druge storitve v okviru izvajanja navigacijskih služb zračnega prometa iz tega člena se zaračunavajo v skladu s predpisi o letalstvu, ki se uporabljajo v Republiki Sloveniji, in mednarodnimi pogodbami, ki zavezujejo Republiko Slovenijo.

13. člen (delitev prihodkov)

(1) S prihodki iz naslova opravljenih storitev navigacijskih služb zračnega prometa se zagotavljajo sredstva za:

1. poslovanje javnega podjetja v zvezi z zagotavljanjem navigacijskih služb zračnega prometa, ki jih izvaja javno podjetje;
2. prispevke Republike Slovenije v proračun EUROCONTROL-a in proračune podobnih organizacij s področja navigacijskih služb zračnega prometa, katerih članica je Republika Slovenija;
3. zagotavljanje meteoroloških služb;
4. zagotavljanje službe iskanja in reševanja v delu, ki ga zagotavljajo pristojni državni organi;
5. pokrivanje stroškov, ki jih imajo pristojni nadzorni organi s certifikacijo in stalnim nadzorom dovoljenja za izvajanje navigacijskih služb zračnega prometa;
6. druge finančne obveznosti glede izvajanja navigacijskih služb zračnega prometa, ki so določene z mednarodnimi pogodbami, ki zavezujejo Republiko Slovenijo.

(2) Način delitve prihodkov iz prejšnjega odstavka predpiše vlada.

19. člen (kritje odgovornosti in zavarovalno kritje)

(1) Javno podjetje mora zavarovati odgovornost za škodo, povzročeno tretjim osebam, do višine, ki jo določi vlada.

(2) Zavarovanje iz prejšnjega odstavka se sklene glede odgovornosti za škodo, povzročeno v zvezi z izvajanjem storitev služb iz tega zakona in zakona, ki ureja letalstvo, ki jih zagotavlja javno podjetje.

(3) Če zavarovanje iz prvega odstavka tega člena ne zadostuje za pokritje škodne odgovornosti po določenem škodnem primeru, za povračilo nepokritega dela škodne odgovornosti jamči Republika Slovenija.

(4) Kadar javno podjetje sklepa sporazume iz drugega odstavka 16. člena tega zakona, morajo taki sporazumi vključevati tudi določbe o razdelitvi odgovornosti med javnim podjetjem in drugimi stranmi sporazuma. Če se zahteve glede odgovornosti in zavarovalnega kritja drugih strank takih sporazumov bistveno razlikujejo od slovenskih zahtev, mora javno podjetje v takih primerih predhodno pridobiti soglasje vlade za sklenitev takega sporazuma.

22. člen (posebnosti glede delovno pravnih zahtev)

(1) Javno podjetje mora zagotoviti, da storitve služb izvaja le tisto osebje v letalstvu po določbah zakona, ki ureja letalstvo, ki ima predpisane licence, dovoljenja, ratinge, pooblastila, potrdila, spričevala oziroma druge listine.

(2) Vsak, kdor opravlja naloge pri izvajanju storitev služb, mora ravnati tako, da sta zagotovljena varnost in red, ter da ni ogrožena varnost ljudi in premoženja.«

(3) Obveznosti v zvezi z izvajanjem storitev služb za potrebe letov zrakoplovov, ki sodelujejo v akcijah iskanja in reševanja ter v humanitarne ali zdravstvene namene, letov zrakoplovov v sili in operativni zračni promet, ki morajo biti zagotovljene tudi v primeru prekinitve oziroma verjetne prekinitve zagotavljanja storitev, iz drugega odstavka 6. člena tega zakona, se nanašajo tudi na zaposlene v javnem podjetju.

22.a člen (delovni čas osebja, ki opravlja operativne naloge pri izvajalcu storitev ATM/ANS in kontrolorjev zračnega prometa)

(1) Polni delovni čas kontrolorja zračnega prometa znaša povprečno 154 ur mesečno v obdobju treh mesecev, vendar v posameznem mesecu ne več kot 160 ur. Delovni čas kontrolorjev zračnega prometa je lahko neenakomerno razporejen in začasno prerazporejen v skladu z omejitvami iz tega člena.

(2) Dnevni in tedenski počitek kontrolorjev zračnega prometa in osebja, ki opravljata operativne naloge pri izvajalcu storitev ATM/ANS, se v povprečnem minimalnem trajanju, kot je določen z zakonom, ki ureja delovna razmerja, zagotavlja v obdobju šestih mesecev.

(3) Minister podrobneje predpiše čas dela in čas počitka kontrolorjev zračnega prometa.

22.b člen (rekreacijski dopust)

(1) Kontrolorjem zračnega prometa pripada za ohranitev telesne in duševne kondicije do 11 delovnih dni posebnega dopusta na leto (rekreacijski dopust), od tega pa sedem dni plačanega medicinsko programiranega rekreacijskega dopusta na leto.

(2) Vsebina medicinsko programiranega rekreacijskega dopusta, pogoji in način izrabe pravice do rekreacijskega dopusta se določi v programu, ki ga sprejme izvajalec služb zračnega prometa.

23.a člen (prekrški)

(1) Z globo od 2.000 do 4.000 eurov se kaznuje za prekršek zaposleni v javnem podjetju:

- ki ne opravlja nalog pri izvajanju storitev služb tako, da sta zagotovljena varnost in red, ter da ni ogrožena varnost ljudi in premoženja (drugi odstavek 22. člena), in
- ki ne opravi delovnih nalog, določenih v priročnikih, delovnih navodilih in ukrepih, določenih za delovno mesto, na katerem opravlja svoje delovne obveznosti za potrebe letov zrakoplovov, ki sodelujejo v akcijah iskanja in reševanja ter v humanitarne in zdravstvene namene, letov zrakoplovov v sili in glede operativnega zračnega prometa tudi v primeru prekinitve oziroma verjetne prekinitve zagotavljanja storitev (tretji odstavek 22. člena).

V. PREDLOG, DA SE PREDLOG ZAKONA OBRAVNAVA PO NUJNEM OZIROMA SKRAJŠANEM POSTOPKU

/

VI. PRILOGE

Osnutki podzakonskih aktov

K predlogu zakona sta priložena osnutka podzakonskih aktov:

- o pristojbini za storitve navigacijskih služb zračnega prometa na terminalih (drugi odstavek 9. člena),
- o določitvi časa dela in časa počitka kontrolorjev zračnega prometa (tretji odstavek 22.a člena).

Na podlagi drugega odstavka 9. člena Zakona o zagotavljanju navigacijskih služb zračnega prometa (Uradni list RS, št ...) Vlada Republike Slovenije izdaja

UREDBO

o določitvi pristojbine za storitve navigacijskih služb zračnega prometa na terminalih

Vsebina uredbe bo določena naknadno ob upoštevanju naslednje predvidene strukture:

I. Splošne določbe

- vsebina
- pomen izrazov

II. Pristojbine za storitve navigacijskih služb zračnega prometa na terminalih

- obračunavanje pristojbine storitev navigacijskih služb zračnega prometa na terminalih po določeni formuli,
- določitev uporabnikov storitev, ki plačajo pristojbino za storitve navigacijskih služb zračnega prometa na terminalih

III. Oblikovanje cene za enoto storitve in znižanje cene za enoto storitve

- cena za enoto storitve se izračuna pred začetkom vsakega leta tako, da se ugotovljeni stroški iz skupne stroškovne baze za Republiko Slovenijo oblikovanje pristojbin za navigacijske službe zračnega prometa na terminalih delijo s predvidenim številom enot storitev za zadevno leto (in določitev formule),
- upora metode kritja celotnih stroškov in usklajevalnega mehanizma,
- znižanje cene na enoto storitev in način izvedbe takega ukrepa.

IV. Stroškovna baza za oblikovanje pristojbin za navigacijske službe zračnega prometa na terminalih

- določitev skupne stroškovne baze za Republiko Slovenijo za oblikovanje pristojbin za navigacijske službe zračnega prometa na terminalih, njeno vodenje,
- določitev ugotovljenih stroškov,
- obveznost izvedbe posvetovanja.

V. Metoda kritja celotnih stroškov

- določitev metode kritja celotnih stroškov za izračun cene za enoto storitve,
- pokrivanje dejanskih stroškov, ki nastajajo v zvezi z izvajanjem storitev navigacijskih služb zračnega prometa na terminalih,
- uporaba usklajevalnega mehanizma.

VI. Oprostitev plačila pristojbine za storitve navigacijskih služb zračnega prometa na terminalih

- določitev letov, ki so oproščeni plačila pristojbine za storitve navigacijskih služb zračnega prometa na terminalih,
- določitev organov za kritje stroškov storitev, ki so jih izvajalci navigacijskih služb zračnega prometa opravili v okviru oproščenih letov, in povrnitev stroškov.

VII. Območja zaračunavanja na terminalih

- oblikovanje cene za enoto storitve,
- določitev letališč, na katerih se izvajajo storitve navigacijskih služb zračnega prometa na terminalih in ki so vključena v območje zaračunavanja storitev navigacijskih služb zračnega prometa na terminalih.

IX. Druge posebnosti v skladu s predpisi Skupnosti

- uporaba Eurocontrolovega sistema pristojbin je urejen z Večstranskim sporazumom o pristojbinah na zračnih poteh

X. Prehodne in končne določbe

- prehod iz prejšnje ureditve v novo, določeno z zakonom in to uredbo
- uveljavitvena določba

OBRAZLOŽITEV

I. UVOD

1. Pravna podlaga: drugi odstavek 9. člena Zakona o zagotavljanju navigacijskih služb zračnega prometa
2. Rok za izdajo uredbe, določen z zakonom: Zakon določi rok za izdajo podzakonskih predpisov po tem zakonu - izvršilni predpis iz tega zakona se izdaja v dveh letih od uveljavitve tega zakona.
3. Splošna obrazložitev predloga uredbe: predpisi EU podajajo zahteve glede skupne ureditve pristojbin in tudi možnost, da država članica ne izvaja ureditev pristojbine za storitve navigacijskih služb zračnega prometa na terminalih v skladu s pravom EU. S predpisom na podlagi zakona se podrobneje določi ureditev pristojbin za storitve navigacijskih služb zračnega prometa na terminalih.
4. Predstavitev presoje posledic za posamezna področja, če te niso mogle biti celovito predstavljene v predlogu zakona

...

II. VSEBINSKA OBRAZLOŽITEV PREDLAGANIH REŠITEV

Uredba bo podrobneje uredila pristojbine za storitve navigacijskih služb zračnega prometa na terminalih, obračun uporabnikom po določeni formuli in določila deležnike za plačilo pristojbine. Uredba bo uredila tudi določitev oz. oblikovanje cene za enoto storitve in podala možnost znižanja cene za enoto storitve na predlog ministrstva pristojnega za promet (v nadaljevanju: ministrstvo) Vladi RS.

Poleg tega bo uredba uredila stroškovno bazo za oblikovanje pristojbin za navigacijske službe zračnega prometa na terminalih, določila kateri stroški sodijo v stroškovno bazo in določila ugotovljene stroške. Pri pripravi stroškovnih baz morajo izvajalci navigacijskih služb zračnega prometa in pristojni nadzorni organi zagotoviti doslednost in preglednost računovodskih izkazov. Uredba bo določila tudi, da mora ministrstvo pred začetkom obračunskega obdobja izvesti posvetovanje.

Poleg tega bo uredba določila metodo kritja celotnih stroškov, oprostitve plačila pristojbine, določila območja zaračunavanja storitev navigacijskih služb zračnega prometa na terminalih ter druge posebnosti skladno s predpisi Skupnosti.

Na podlagi tretjega odstavka 22.a člena Zakona o zagotavljanju navigacijskih služb zračnega prometa (Uradni list RS, št ...) minister za infrastrukturo izdaja

PRAVILNIK

o določitvi časa dela in časa počitka kontrolorjev zračnega prometa

Vsebina pravilnika bo določena naknadno ob upoštevanju naslednje predvidene strukture:

I. Splošne določbe

- vsebina
- pomen izrazov

II. Vsebinske določbe

- načrtovanje dela
- izmensko delo, časovna omejitev izmen, počitek med izmenami, deljen delovni čas
- nepretrgano trajanje dela, počitek po nepretrganem delu, tedenski počitek

III. Prehodne in končne določbe

- uveljavitvena določba

OBRAZLOŽITEV

I. UVOD

1. Pravna podlaga: tretji odstavek 22.a člena Zakona o zagotavljanju navigacijskih služb zračnega prometa

2. Rok za izdajo pravilnika, določen z zakonom: Zakon določi rok za izdajo podzakonskih predpisov po tem zakonu - izvršilni predpis iz tega zakona se izdaja v dveh letih od uveljavitve tega zakona.

3. Splošna obrazložitev predloga pravilnika: Pravilnik bo podrobneje predpisal čas dela in čas počitka kontrolorjev zračnega prometa. Zakon določi, da delovni čas kontrolorja letenja, ta pravilnik pa podrobneje uredi vse potrebno za učinkovito izvajanje zakonske določbe.

4. Predstavitev presoje posledic za posamezna področja, če te niso mogle biti celovito predstavljene v predlogu zakona

...

II. VSEBINSKA OBRAZLOŽITEV PREDLAGANIH REŠITEV

Pravilnik bo podrobneje predpisal čas dela in čas počitka kontrolorjev zračnega prometa. Zakon določi, da delovni čas kontrolorja letenja, ta pravilnik pa podrobneje uredi vse potrebno za učinkovito izvajanje zakonske določbe.